

ВІДГУК
ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА
на дисертаційну роботу Юнацького Мар'яна Олеговича
на тему «Облікова політика в управлінні діяльністю корпоративних
підприємств: організація та методика»,
поданої на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за
спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит
(за видами економічної діяльності)

Актуальність теми дослідження. Експорт капіталів, розвиток транснаціональних корпорацій, виникнення міжнародних організацій, утворення глобальних бізнес-мереж, пропагування запровадження нових форм бізнесу призводить до безпосереднього поєднання наукового, виробничого і фінансового потенціалу розвинених країн у світовому економічному просторі.

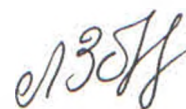
В сучасній економічній науці серед представників як вітчизняної, так і міжнародної наукової спільноти облікова політика як інструмент економічної та соціальної гармонізації не набула поширення. Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності за допомогою облікової політики як методу, процесу та напрямку її формування дозволить вийти вітчизняним підприємствам на якісно новий рівень функціонування.

Задля забезпечення ефективної роботи ринку цінних паперів, розвитку міжнародних відносин, інтернаціоналізація бізнесу породжує проблему поінформованості всіх учасників бізнес-циклу на стадіях вкладання фінансових ресурсів, їх обігу та розподілу прибутків / збитків. Даний аспект передбачає координацію досліджень у парадигмі бухгалтерського обліку на запровадження в Україні МСФЗ, концентрації уваги на трансформації фінансової звітності, створенні уніфікованої системи бухгалтерського обліку, гармонізації та стандартизації обліку, розвитку бухгалтерського обліку як гнучкого методу зближення національних економік та проникнення інтеграційних процесів у царину бізнесу.

Поступово почала долучатися до цього процесу і Україна, головним напрямком розвитку якої на сьогодні є створення економіки відкритого типу, тобто відкритої для

Вх. № 299 від 12.09.2016 р.

Вашій секретар Зоріна О.А.

співпраці із зарубіжними партнерами, взаємного інвестування та кредитування з боку зарубіжних та міжнародних фінансових організацій. Економічні реформи в нашій країні закономірно призвели до необхідності реформування бухгалтерського обліку на засадах міжнародної гармонізації.

Отже, вищезазначене свідчить про актуальність досліджуваної теми та про необхідність її подальшого вивчення.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертація виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт:

1) Національної академії статистики, обліку та аудиту за темою «Організація і методологія бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах глобалізації: досвід, проблеми, перспективи» (номер державної реєстрації 0114U002406), роль здобувача полягала у розробці пропозицій щодо порядку формування облікової політики корпоративних підприємств та складання звітності за результатами їх діяльності за вимогами МСФЗ;

2) Національної металургійної академії України за темою «Методологія управління підприємствами різних організаційно-правових форм та форм власності» (номер державної реєстрації 0107U001146), роль здобувача полягала в подальшому удосконаленні та розвитку теоретико-методологічних і практичних підходів до розробки облікової політики підприємства в сучасних умовах господарювання.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій в дисертації, їх достовірність, новизна та практична значимість.

Представлена дисертаційна робота відрізняється грамотним, послідовним і системним викладом матеріалу на основі повного наукового обґрунтування. Чітко просліджуються авторська позиція та логічна завершеність роботи. Одержані у процесі наукового дослідження результати є достовірними. Викладені у дисертаційній роботі Юнацького М.О. теоретико-методичні положення та прикладні розробки достатньою мірою науково обґрунтовані. Вони враховують опубліковані результати наукових досліджень вчених-економістів та зарубіжний досвід, статистичні дані, законодавчі та нормативні акти, що регулюють питання

формування облікової політики для підвищення ефективності управління діяльністю корпоративних підприємств.

Достовірність одержаних особисто дисертантом результатів наукового дослідження підтверджується їх апробацією на семи науково-практичних конференціях. Також про достатній рівень обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій свідчить їх підтвердження відповідними документами – довідками про використання розроблених здобувачем практичних і методичних рекомендацій у практичній діяльності корпоративних підприємств та у навчальному процесі Приватного вищого навчального закладу «Інститут ділового адміністрування» (м. Кривий Ріг).

Вищевикладене дозволяє зробити висновок про всебічну обґрунтованість і достовірність, представлених у дисертаційній роботі наукових положень, висновків і рекомендацій, про належний науковий рівень та економічну грамотність дисертанта.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні теоретико-методичного та організаційного забезпечення системи і порядку формування облікової політики для управління діяльністю корпоративного підприємства. Найбільш вагомими результатами, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи та особистий внесок автора, є такі:

удосконалено:

– концептуальні положення щодо формування облікової політики корпоративних підприємств із забезпеченням єдності мети, завдань, принципів та етапів її формування, що дало можливість підвищити достовірність показників звітності та даних бухгалтерського обліку, а також надати користувачам зрозумілу та корисну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень;

– алгоритм трансформації облікової політики за МСБО та МСФЗ, що дозволило розробити Положення про облікову політику корпоративних підприємств для достовірного відображення фактів господарського життя у системі бухгалтерського обліку та показників звітності для покращення управління діяльністю;

– організаційно-методичне забезпечення облікової політики при формуванні показників звітності із застосуванням управлінсько-інформаційної системи MIS (Management Information System) яка дозволяє побудувати систему синтетичних та аналітичних рахунків, відобразити господарські операції, реєстри обліку та звітність і надає можливість своєчасно отримувати достовірну інформацію від філій, представництв, дочірніх підприємств, необхідну для прийняття оптимальних рішень;

– елементи облікової політики (форма організації бухгалтерського обліку, модель організації бюджетування, організаційна структура управління, пороги суттєвості для різних об'єктів обліку) які надають можливість сформувати внутрішню звітність (Звіт про виконання бюджету витрат, показники якого характеризуються надійністю, порівнянністю, мають вартісну оцінку, а також відповідають чинним внутрішнім правилам) для забезпечення ефективного корпоративного управління.

– методичний підхід до розробки системи внутрішнього контролю положень облікової політики та формування показників звітності з виділенням процедур бухгалтерського контролю (попередження, обмеження й запобігання фінансовим та операційним ризикам) і способів виявлення порушень, що дозволяють ідентифікувати помилки та зміни оцінок;

набули подальшого розвитку:

– інформаційне забезпечення формування облікової політики у частині складання звітності на основі запропонованої інтеграції всіх видів обліку, що сприяє посиленню обліково-аналітичних функцій в управлінні діяльністю корпоративних підприємств, а також дає змогу оперативно реагувати на зміни, які відбуваються у фінансово-господарському процесі;

– елементи впливу облікової політики на звітні показники діяльності корпоративного підприємства, в результаті чого доведено, що цей вплив проявляється по-різному: через вартість активів і зобов'язань (на показники Звіту про фінансовий стан та Приміток до річної фінансової звітності); через розмір доходів, витрат і, як наслідок, фінансових результатів (на показники Звіту про фінансовий стан, Звіту про сукупний дохід, Звіту про власний капітал та Приміток до річної

фінансової звітності), даючи можливість встановити суттєвість кожного показника звітності;

– зміст, цілі, завдання, функції та елементи Положення про організацію внутрішнього контролю облікової політики, що має забезпечити здійснення стратегічного, оперативного і поточного контролю за господарськими операціями корпоративного підприємства;

– процедури оцінювання якості внутрішнього контролю на основі поетапного виділення: оцінки професійних якостей перевіряючих; оцінки якості перевірки; оцінки якості роботи керівників служби внутрішнього контролю; оцінки якості роботи ревізорів, що забезпечує дієву систему прийняття рішень за результатами внутрішнього контролю положень облікової політики і формування показників звітності.

Практичне значення одержаних результатів. полягає в тому, що основні положення дисертації доведені до рівня методичних узагальнень і прикладного інструментарію; надаючи можливість керівництву корпоративних підприємств отримувати релевантну облікову інформацію та приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо впливу облікової політики на звітність підприємств.

Основні теоретичні та прикладні розробки здобувача упроваджено в практичну діяльність вітчизняних підприємств: ПАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат» (довідка № 1899/01 від 22 квітня 2016 р.); ПАТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат» (довідка № 52-06/3080 від 18 квітня 2016 р.); ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» (довідка № 2456/03 від 16 травня 2016 р.); ПАТ Інжинірингово-виробниче підприємство «Енергія» (довідка № 69-04 від 05 квітня 2016 р.).

Окремі результати застосовуються у навчальному процесі Приватного вищого навчального закладу «Інститут ділового адміністрування».

Достовірність та повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій в опублікованих працях. Наукові положення, висновки та рекомендації, які розроблені у дисертації, є достатньо обґрунтованими і достовірними, що підтверджується опрацюванням значної кількості праць

вітчизняних та закордонних вчених-економістів, використанням великого обсягу статистичної інформації та належною апробацією результатів дисертаційної роботи.

Представлені наукові положення, висновки та рекомендації базуються на розробках економічної теорії; системному аналізі економічних явищ і процесів, які спостерігалися впродовж тривалого періоду часу в національній економіці; застосуванні сучасного інструментарію економіко-математичного моделювання; аналітичній обробці достатнього обсягу фактичної інформації.

Під час проведення дослідження автор широко використав доступні джерела інформації: законодавчу базу з питань обліку та контролю, дані Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби України, Державної служби статистики України тощо.

Основні положення дисертації викладено у 14 працях, у тому числі: 3 колективних монографіях, 5 статтях у фахових виданнях, 1 статті у виданні, що належить до міжнародних наукометричних баз даних, 5 тезах науково-практичних конференцій. Автореферат дисертації та публікації автора відображають основні результати і висновки проведеного дослідження. Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації.

Стиль та мова викладення результатів дослідження. Стиль і мова викладення дисертаційної роботи склалася під впливом академічного етикету, сутністю якого є інтерпретація власної і запозичених точок зору з метою обґрунтування наукової істини. Для даного дослідження характерними є смислова завершеність, цілісність і зв'язаність.

Текст дисертації та автореферату оформлено згідно вимог МОН України, викладено науковою мовою у логічній послідовності, з наведенням значної кількості ілюстрацій і табличного матеріалу, що сприяє поглибленню розуміння отриманих результатів. Одержані результати достатньо обґрунтовано та аргументовано. За змістом проведених досліджень робота відповідає спеціальності 08.00.09. - Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності).

Автореферат за змістом відповідає науковим положенням і висновкам, наведеним у дисертації, відображає її структуру та послідовність викладення

матеріалу. Усі пункти наукової новизни дослідження, які заявлені в авторефераті, необхідним чином розкрито у дисертаційній роботі.

Зауваження та дискусійні положення дисертаційної роботи. Незважаючи на важливість наукових розробок, наявних у дисертації, та суттєві практичні результати, одержані здобувачем, є ряд спірних положень та зауважень, серед яких:

1. В параграфі 1.1, рис.1.1 (с.29) здобувач деталізує місце облікової політики корпоративного підприємства в процесі гармонізації обліку. Хоча, зміст рисунку характеризує не тільки процес гармонізації обліку, але і процедури стандартизації та уніфікації системи бухгалтерського обліку, які потребують додаткової деталізації та визначення єдиного підходу.

2. Не досить аргументованою виглядає позиція здобувача щодо застосування терміну «податковий облік» рис. 1.13 (с.60) для характеристики інформаційного забезпечення облікової політики корпоративного підприємства за видами обліку.

3. На думку офіційного опонента, розкриваючи питання 2.2 (с.82-107) та питання 2.3 (с. 107-129) щодо впливу облікової політики на формування показників фінансової та внутрішньої звітності, потребує більш чіткої деталізації та характеристики складових елементів облікової політики розроблених здобувачем окремо для фінансової звітності та внутрішньої звітності.

4. Розглядаючи питання 3.1 (с. 132-146) автор не досить коректно характеризує напрями організації системи внутрішнього контролю положень облікової політики корпоративного підприємства (табл. 3.3, с. 143), адже зазначені напрямки: контроль за загальними документами, контроль за відповідністю статутним цілям, контроль за бюджетним плануванням є методичними прийомами внутрішнього контролю, а не елементами його організації.

Крім того, помилково, на думку офіційного опонента, розроблене здобувачем Положення про організацію внутрішнього контролю облікової політики (Додаток П) ототожнюється з концепцією розвитку внутрішнього контролю (с. 144).

5. Запропонований здобувачем у питанні 3.3. (с.170) методичний підхід оцінювання якості внутрішнього контролю положень облікової політики корпоративних підприємств, на основі тестів, на думку опонента, потребує

додаткових пояснень щодо можливості практичного застосування та вірогідності одержаних результатів.

Загальний висновок. Оцінюючи наукові результати проведеного дослідження Юнацьким М.О. в цілому, необхідно відзначити, що мета роботи досягнута, а поставлені завдання розв'язані. Дисертація на тему «Облікова політика в управлінні діяльністю корпоративних підприємств: організація та методика» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне науково-прикладне завдання, яке полягає в удосконаленні теоретико-методичного та організаційного забезпечення системи і порядку формування облікової політики для управління діяльністю корпоративного підприємства.

За змістом та оформленням дисертаційна робота повністю відповідає вимогам пп. 9, 11, 12 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 19.08.2015 р. №656, щодо кандидатських дисертацій.

Дисертаційна робота, опубліковані праці та автореферат, свідчать, що їх автор, Юнацький М.О., є висококваліфікованим фахівцем і може робити ґрунтовні наукові узагальнення, оцінки, висновки і отримувати нові наукові результати, а тому заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

кандидат економічних наук,

доцент кафедри обліку та аудиту

Донецького національного університету економіки і торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського

(м. Кривий Ріг)

Шипіна С.Б.

ПІДПИС
ЗАСВІДЧУЮ
Шипіна С.Б.